

BOTAŞ

ŞİD Değişiklik Platformu Kullanım Kılavuzu

**Doğal Gaz İşletme ve Piyasa İşlemleri
Bölge Müdürlüğü**

Piyasa İşlemleri Müdürlüğü

Nisan 2018

I.GİRİŞ

ŞİD Bölüm 21 kapsamında 1 Nisan tarihinde başlayan Değişiklik Öneri Süreci içinde bulunduğumuz 2018 yılı itibarıyla <http://sdp.botas.gov.tr> adresi üzerinden yapılacaktır. Yapılan öneriler platformda raporlanarak bu raporlamadan alınan çıktılar paraflanacak ve öneriler resmi evrak olarak yine süresi içinde Taşıyıcıya teslim edilecektir. 15 Mayıs – 31 Mayıs sürecinde platformda yayınlanacak olan tüm önerilere ilişkin görüş verilmesi halinde de yine platformdan çıktı alınarak süresi içinde resmi evrak olarak Kurumumuza gönderilmesi gerekmektedir. Bir sonraki ŞİD Değişikliği döneminde doküman teslimlerine ilişkin bilgilendirme daha sonra yapılacaktır.

Kimler Öneri Yapar?

ŞİD Madde 21 kapsamında Taşıtanlar, Taşıyıcı ve üçüncü taraflar değişiklik önerisinde bulunabilir.

Üçüncü Taraflar Kimler?

ŞİD Bölüm 1 Tanımlar ve Yorumlar alt sekmesinde yer alan;

“Üçüncü Taraf” tabiri, bir Son Kullanıcı, Bağlanan Sistem işletmecisi, müstakbel Taşıtan ve müstakbel Bağlanan Sistem işletmecisi de dâhil olmak (ancak bunlarla sınırlı kalmamak) üzere, makul ölçüler içerisinde kendisinin doğrudan ŞİD’le ilgisi olduğunu kanıtlayabilen herhangi bir şahsı ifade eder;”

Öneri Giriş Yetkisi

Değişiklik Öneri Sürecinde platforma önerileri aktaracak yetkili,

- 2018 gaz yılında STS imzalamış Taşıtanlar grubunda kullanıcı yetkisi “TAŞITAN SİSTEM” olan kullanıcıların platforma giriş yetkisi olacaktır. Bu kullanıcılar için Taşıyıcı 1 Nisan’dan önce platform kullanımı için yetkileri tanımlayacaktır.
- Değişiklik Öneri Sürecine katılmak isteyen bir üçüncü taraf Kurumumuzdan Platform Kullanıcı Adı ve Şifresi alabilirler. Kullanıcı adı ve şifresinin nasıl alınacağına ilişkin açıklamalar Üçüncü Taraflar İçin Şifre Alma Süreci’nde belirtilmektedir. 2018 Gaz Yılında STS imzalamamış Taşıtanlar da bu sürece dâhildirler.

Üçüncü Taraflar İçin Şifre Alma Süreci:

ŞİD Bölüm 21 kapsamında ŞİD Değişiklik Öneri sürecine katılmak isteyen tarafların aşağıda adres ve e-posta adresi verilen Doğal Gaz İşletme ve Piyasa İşlemleri Bölge Müdürlüğü, Piyasa İşlemleri Müdürlüğü ile irtibata geçmeleri gerekmektedir.

Doğal Gaz İşletme ve Piyasa İşlemleri Bölge Müdürlüğü / Piyasa İşlemleri Müdürlüğü

E-posta: dgi.bulten@botas.gov.tr

İrtibat sonrası kendilerine Platform Ön Başvuru Formu ve Platform Kullanım Sözleşmesi e-posta olarak gönderilerek, bu evrakların şirketin imza yetkisine ve imza sirküsüne sahip kişi tarafından doldurularak aşağıda talep edilen diğer evraklar ile Piyasa İşlemleri Müdürlüğü’ne şirket kaşesi ile birlikte şahsen başvurması gerekmektedir. Bu başvuru sonrası Platform Kullanıcı Adı ve Şifresi bahsi geçen şirket yetkilisine teslim edilecektir.

Başvuruda istenen diğer belgeler;

- EPDK tarafından verilen Lisansın Sureti,
- Ticaret veya Sanayi Odası Belgesi,
- Vergi Levhası Sureti,
- Yetki Belgesi (Noter Onaylı İmza Sirküsü veya Noter Onaylı Vekâletname ve İmza Beyannamesi),
- Platform kullanımı için Kullanıcı Adı ve Şifre talebini içeren ıslak imzalı resmi yazı

II. PLATFORMA GİRİŞ

1. 1-15 Nisan Süreci

Platforma giriş tarihi 1 Nisan tarihinde başlayıp, değişiklik önerilerini sunma 15 Nisan'a kadar devam edecektir. Bu tarihler arasında Taşıtanlar ve/veya üçüncü taraflar **ŞİD 'in güncel versiyonu** üzerinden yapılacak değişiklik önerilerini platform üzerinden gerçekleştirebilirler.

İlk olarak, <http://sdp.botas.gov.tr> adresinden Kullanıcı Kodu ve Şifresi girilir. Ana sayfa üzerinden "Değişiklik Önerileri" sekmesine tıklanır.

The image shows two overlapping screenshots of the BOTAS ŞİD Değişiklik Platformu. The left screenshot shows the login page with fields for 'Kullanıcı Kodunuzu Giriniz' and 'Parolanızı Giriniz', a 'Sisteme Giriş' button, and a 'Bu Platform' link. The right screenshot shows the main interface with a red header bar containing navigation links: 'Ana Sayfa', 'Değişiklik Önerileri' (highlighted), 'Raporlar', and 'Yardım'. Below the header is a banner for 'Kısaca ŞİD' with a description of the platform's purpose. The main content area is divided into two sections: 'Yayınlanmış Dökümanlar' and 'Yardımcı Dökümanlar'. The 'Yayınlanmış Dökümanlar' section contains a table with columns 'Döküman Adı', 'İndir', and 'İncele'. The 'Yardımcı Dökümanlar' section contains a table with columns 'Açıklama' and 'İncele'. Below these sections is a 'ŞİD Değişiklik Süreçleri' section with a table containing 'BAŞLAMA - BİTİŞ' and 'AÇIKLAMA'.

BOTAŞ ŞİD Değişiklik Platformu
İletim Şebekesi İşleyiş Düzenlemelerine İlişkin Esaslar

Kullanıcı Kodunuzu Giriniz

Parolanızı Giriniz

Sisteme Giriş

Bu Platform

BOTAŞ ŞİD Değişiklik Platformu Ana Sayfa Değişiklik Önerileri Raporlar Yardım

Kısaca ŞİD
4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu ile bu Kanuna dayanan mevzuat çerçevesinde, İletim Şebekesi yoluyla Doğal Gaz taşınması ile ilgili tarafların belli hak ve yükümlülüklerinin kayıt altına alınması amacıyla hazırlanmış bir belgedir. **Bu Platform Aracılığıyla Değişiklik Önerilerinizi İletebilirsiniz**

Yayınlanmış Dökümanlar

Döküman Adı	İndir	İncele
ŞİD (ŞEBEKE İŞLEYİŞ DÜZENLEMELERİ)		

Yardımcı Dökümanlar

Açıklama	İncele
Platform Kullanım Dökümanı	

ŞİD Değişiklik Süreçleri

BAŞLAMA - BİTİŞ	AÇIKLAMA
-----------------	----------

The image shows a screenshot of the search results page. At the top, there is a header 'Dokümanlar / Maddeler'. Below it is a section 'Görüşe Açılan Bölüm/Madde/Metin'. The main content area contains a search bar with 'Sayfada 5 kayıt göster' and 'Ara:'. Below the search bar is a table with columns 'Firma', 'Bölüm', 'Madde Adı', and 'Açıklama'. The table is empty, and a message 'Tabloda herhangi bir veri mevcut değil' is displayed. At the bottom, there are buttons for 'Geri', 'Ekle', 'Önceki', and 'Sonraki'.

Dokümanlar / Maddeler

Görüşe Açılan Bölüm/Madde/Metin

Sayfada 5 kayıt göster

Ara:

Firma	Bölüm	Madde Adı	Açıklama
-------	-------	-----------	----------

Tabloda herhangi bir veri mevcut değil

Kayıt yok

Önceki Sonraki

Geri Ekle

Açılan ekranda “Ekle” butonuna basılır. ŞİD Dokümanında yer alan Bölüm maddeleri sıralanır, istenilen madde seçimi yapılır ve “Uygula” butonun basılır.

Açılan ekranda ŞİD alt başlıklar sıralanır. Bir önceki adımda seçilen Bölümün alt maddelerinden istenilen

The top screenshot shows the 'Dokümanlar / Maddeler' screen. A green banner at the top says 'Değişiklik önerisine Açmak İstedığınız Bölümü Seçiniz'. Below it is a dropdown menu with the following options: 'BÖLÜM 1 TANIMLAR VE YORUMLAMA', 'BÖLÜM 1 TANIMLAR VE YORUMLAMA', 'BÖLÜM 2 KAPASİTE REZERVASYONU, DEVRİ, AKTARIMI, KULLANIMI', 'BÖLÜM 3 SEVKİYAT KONTROL VE SİSTEM DENGELEME', and 'BÖLÜM 4 DAHİLİ KULLANIM GAZI'. The bottom screenshot shows the same screen but with the dropdown menu open, showing the same options. Below the dropdown menu is a rich text editor with a toolbar containing various icons for text formatting, alignment, and insertion. The text area is empty.

alt madde seçimi yapılır.

Bu ekrandaki alt kısımdaki boşluğa, ŞİD in güncel versiyonunda yer alan madde, yani öneri vermek istediğimiz maddenin aslı (son versiyonu) yazılır ve/veya ŞİD ‘den kopyalanır. Kaydet butonuna basılır.

İlk aşama bitirilmiş olur. “Tamam” butonuna basılır.

The top screenshot shows the 'Dokümanlar / Maddeler' screen. A green banner at the top says 'Değişiklik önerisine Açmak İstedığınız Maddeyi Ekleyin'. Below it is a dropdown menu with the following options: '3.1 Genel Bakış', '3.1 Genel Bakış', '3.2 Dengesizlikler', '3.3 Sistem Dengelemesine Katılım Bedeli', and '3.4 Hizmet Kesintisi Bedelleri'. The bottom screenshot shows the same screen but with the dropdown menu open, showing the same options. Below the dropdown menu is a rich text editor with a toolbar containing various icons for text formatting, alignment, and insertion. The text area contains the following text: '3.3.1.1(a) alt bendindeki miktar 3.3.1.1(b) alt bendindeki miktardan fazla ise Günlük Dengesizlik pozitif, 3.3.1.1(b) alt bendindeki miktardan fazla ise Günlük Dengesizlik negatif. Günlük Dengesizliğin pozitif olduğu durumda Taptanın sisteme doğal gaz bırakılıp, Günlük Dengesizliğin negatif olduğu durumda Taptanın sistemden doğal gaz aldığı kabul edilir. Taptanın sistemden doğal gaz bırakılması durumunda Taptanın, söz konusu Taptana Günlük Dengesizlik Miktarı için Dengeleme Gazı Fiyatı üzerinden ödeme yapacaktır'. Below the text area are two buttons: 'İptal' and 'Kaydet'. The bottom screenshot shows the 'Dokümanlar / Maddeler' screen with a green banner at the top that says 'Tebrikler! Kayıt İşlemi Başarılı.'. Below the banner is a blue button labeled 'Tamam'. At the bottom of the screen, there is a copyright notice: 'Copyright © BOTAŞ | Boru Hatları ile Petrol Taahhüt A.Ş.'.

Ekranımızdaki görüntü aşağıdaki gibi olur. Artık maddeye öneride bulunabiliriz. “Öneriler” butonuna basılır.

Dokümanlar / Maddeler

Görüşe Açılan Bölüm/Madde/Metin

Sayfada 5 kayıt gösterAra:

Firma	Bölüm	Madde Adı	Açıklama	
X TAŞITAN	BÖLÜM 3 SEVKİYAT KONTROL VE SİSTEM DENGELEME	3.3 Sistem Dengelemesine Katılım Bedeli	3.3.1.1(a) alt bendindeki miktar 3.3.1.1(b) alt bendindeki miktardan fazla ise Gunluk Dengesizlik pozitif, 3.3.1.1(b) alt bendindeki miktar 3.3.1.1(a) alt bendindeki miktardan fazla ise Gunluk Dengesizlik negatiftir. Gunluk Dengesizli? in pozitif oldu?u durumda Tas?tan?n sistemde do?al gaz b?rakt??? Gunluk Dengesizli?in negatif oldu?u durumda Tas?tan?n sistemden do?al gaz ald??? kabul edilir. Tas?tan?n sistemde do?al gaz b?rakmas? durumunda Tas?y?c?, sor konusu Tas?tana Gunluk Dengesizlik Miktar? icin Dengeleme Gaz? Fiyat? üzerinden ödeme yapacaktır.	Öneriler

1 kayıttan 1 - 1 arasındaki kayıtlar gösteriliyorÖnceki1Sonraki

GeriEkle

Madde Detay

BÖLÜM 3 SEVKİYAT KONTROL VE SİSTEM DENGELEME
3.3 Sistem Dengelemesine Katılım Bedeli
3.3.1.1(a) alt bendindeki miktar 3.3.1.1(b) alt bendindeki miktardan fazla ise Gunluk Dengesizlik pozitif, 3.3.1.1(b) alt bendindeki miktar 3.3.1.1(a) alt bendindeki miktardan fazla ise Gunluk Dengesizlik negatiftir. Gunluk Dengesizli?in pozitif oldu?u durumda Tas?tan?n sistemde do?al gaz b?rakt??? Gunluk Dengesizli?in negatif oldu?u durumda Tas?tan?n sistemden do?al gaz ald??? kabul edilir. Tas?tan?n sistemde do?al gaz b?rakmas? durumunda Tas?y?c?, sor konusu Tas?tana Gunluk Dengesizlik Miktar? icin Dengeleme Gaz? Fiyat? üzerinden ödeme yapacaktır.

Madde Revizyon Önerileri

Sayfada 5 kayıt gösterAra:

Firma	Konusu	Amacı	Önerilen Metin	
Tabloda herhangi bir veri mevcut değil				

GeriÖneri Ekle

Kayıt yokÖncekiSonraki

Yukarıda maddenin orijinal hali görüntülenir. “Öneri Ekle” butonuna basılır.

Açılan ekranda “Konu”, “Değişiklik Önerisinin Amacı ve Yapısı”, “Değişiklik Önerisinin Yürürlüğe Girmesi İçin Önerilen Tarih” sekmeleri doldurulur.

BÖLÜM 3 SEVKİYAT KONTROL VE SİSTEM Dengeleme

3.3 Sistem Dengelemesine Katılım Bedeli

3.3.1.1(a) alt bendindeki miktardan fazla ise Günlük Dengesizlik pozitif, 3.3.1.1(b) alt bendindeki miktardan fazla ise Günlük Dengesizlik negatiftir. Günlük Dengesizlik pozitif olduğu durumda Tas'ın sistemde do'al gaz b'rakması, Günlük Dengesizlik negatifi olduğu durumda Tas'ın sistemden do'al gaz aldığı kabul edilir. Tas'ın sistemde do'al gaz b'rakması durumunda Tas'ın, söz konusu Tas'ta Günlük Dengesizlik Miktarı için Dengeleme Gazı Fiyatı üzerinden ödeme yapacaktır.

Yeni Revizyon Önerisi

Sistem Dengesi

Sistem dengesine katkı sağlamanın önemi nedeniyle

Bu Alana **Önerinin Amacı** Eklenir. Detaylı olarak revizyon önerisinin amacını da açıklayabilirsiniz.

ŞİD Değişiklik Öneri süreci tamamlandığında / ACİL / ...

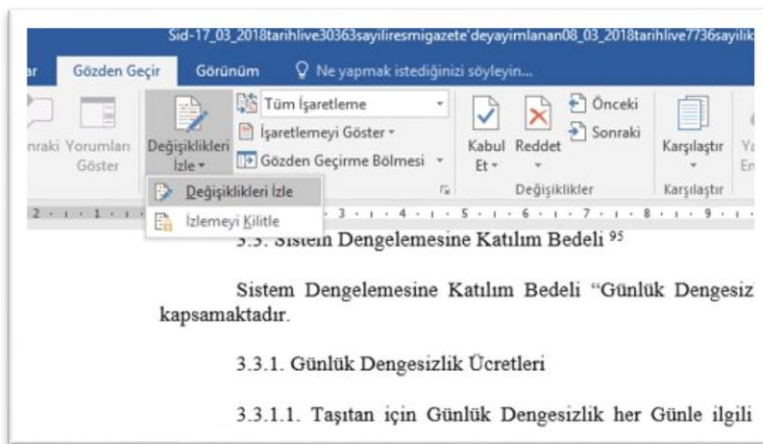
Önerilen Metin/Revizyon Önerileri

Kaynak

B I U S x x I x

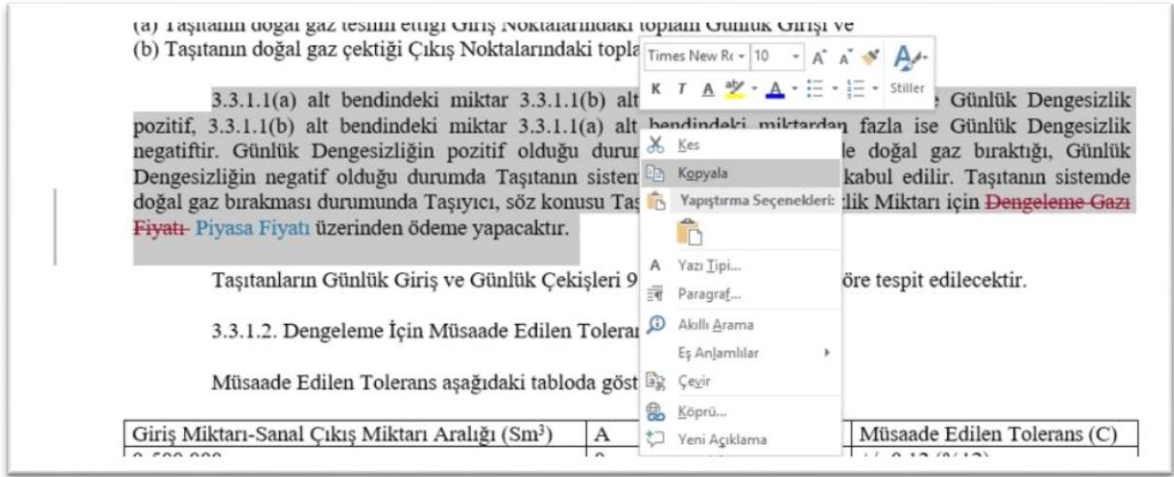
Bişim - Bişim - Yazı Türü - Boyut - A A

Alt kısımdaki boşluğa, yapılacak değişiklik önerileri, değişiklikleri içerecek şekilde yazılır. Maddenin güncel versiyonu buraya kopyalanıp sekme üstünde yer alan kutucuklardan faydalanılarak öneri verilebilir. Diğer bir yol ise ŞİD güncel versiyonunu açarak ve değişiklikleri izle sekmesini aktifleştirerek gerekli değişiklikleri burada yapmamız olacaktır. İptal edilmesi istenen metin üstü çizili ve kırmızı renkli olacak şekilde, yeni eklenen metinler ise mavi renkli olacak şekilde öneri değişikliği bu kısma eklenir.

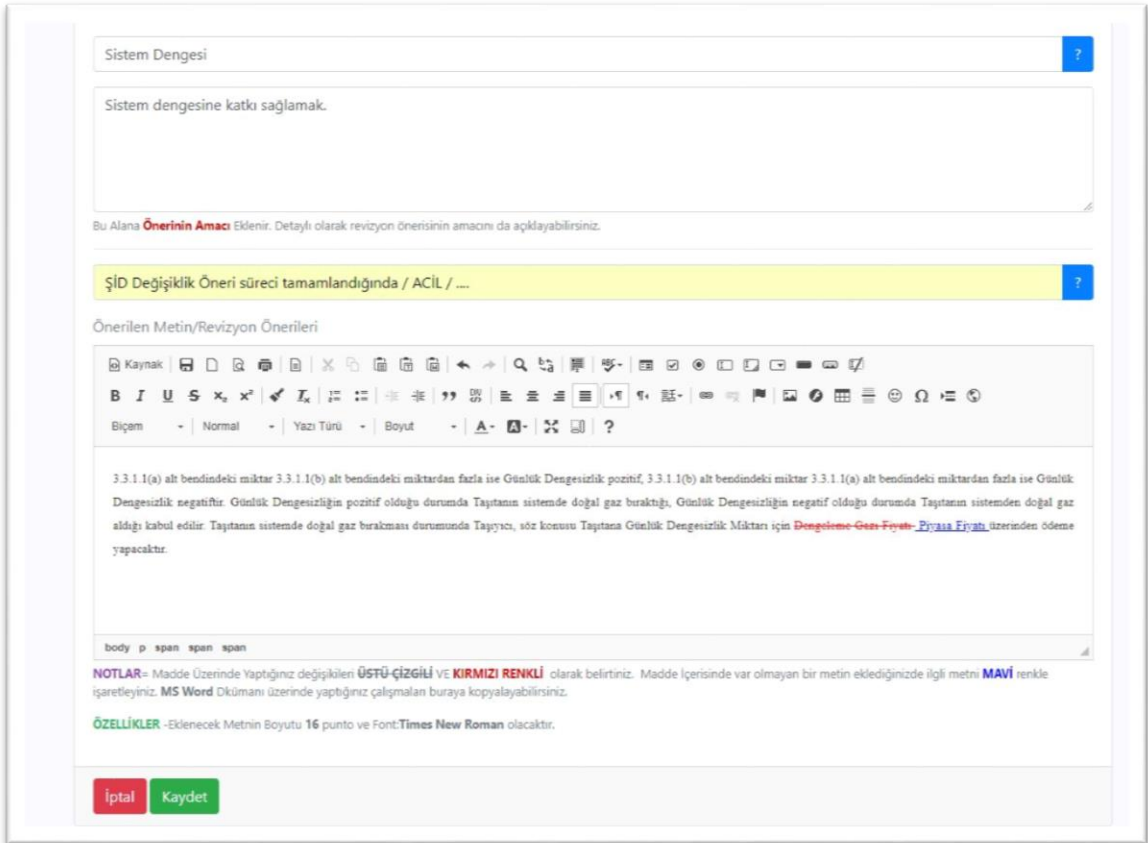

Burada önemli olan değişiklikleri izle ayarlarımızın silinenler ve eklenenler için aşağıdaki ekran görüntüsündeki gibi olması gerektiğidir.

Değişikliğimizi içeren metnimiz hazır hale geldikten “Değişiklikleri İzle” sekmesi kapatılır, sonra madde seçilip kopyalanır.

Platform sayfasına dönülüp değişikliği aktaracağımız kısma tıklanarak **ctrl+v** tuşu ile birlikte metin yapıştırılır. Ekranda değişiklikleri içeren kopyalama gerçekleşir. Kaydet butonuna basılarak işlem tamamlanır. Süre bitiminden önce yapılan öneriler iptal edilebilir.

2. 16 Nisan – 14 Mayıs Süreci

Öneri veren taraflar sadece verdikleri önerileri görmeye devam ederler.

3. 15 Mayıs – 31 Mayıs Süreci

Ana sayfadan “Değişiklik Önerileri” sekmesine tıklanır.

1-15 Nisan sürecinde öneri veren taraflar ve 16 Nisan -14 Mayıs da öneri veren Taşıyıcı önerileri listelenir.

Tüm önerilere yorum eklenebilir.

Görüşe Açılan Bölüm/Madde/Metin				
Sayfada 5 kayıt göster		Ara:		
Firma	Bölüm	Madde Adı	Açıklama	
X TAŞITAN	BÖLÜM 3 SEVKİYAT KONTROL VE SİSTEM DENGELEME	3.3 Sistem Dengelemesine Katılım Bedeli	3.3.1.1(a) alt bendindeki miktar 3.3.1.1(b) alt bendindeki miktardan fazla ise Gunluk Dengesizlik pozitif, 3.3.1.1(b) alt bendindeki miktar 3.3.1.1(a) alt bendindeki miktardan fazla ise Gunluk Dengesizlik negatiftir. Gunluk Dengesizliğin pozitif olduğu durumda Tasitanın sistemde doğal gaz bıraktığı, Gunluk Dengesizliğin negatif olduğu durumda Tasitanın sistemden doğal gaz aldığı kabul edilir. Tasitanın sistemde doğal gaz bırakması durumunda Tasiyıcı, söz konusu Tasitana Gunluk Dengesizlik Miktarı için Dengeleme Gazı Fiyatı üzerinden ödeme yapacaktır.	Öneriler
TAŞIYICI	BÖLÜM 1 TANIMLAR VE YORUMLAMA	1.1 Bu ŞİD kapsamında, özel isimler dışında, ilk harfleri büyük harfle yazılan	Yeni Madde	Öneriler
Y TAŞITAN	BÖLÜM 2 KAPASİTE REZERVASYONU, DEVRİ, AKTARIMI, KULLANIMI	2.5 Kapasite Aktarımı	2.5.1. Bir Tasitan, cari Gaz Yılının Aylık dönemleri için, STS'inde belirtilen bir Ana Çıkış Noktasından, Atıl Kapasite olan herhangi bir Ana Çıkış Noktasına kapasite aktarımı talebinde bulunabilir. Tasiyıcı, söz konusu talebi teknik yonden uygun gormesi durumunda, aktarım gerçekleştirilir ve söz konusu Ana Çıkış Noktaları için Rezerve Kapasiteler yeniden belirlenir, kapasite tescil belgesi bu doğrultuda revize edilir. Kapasite aktarımına yönelik başvurular, Tasiyıcı tarafından başvuru sırasına göre ele alınacak ve cevaplanacaktır.	Öneriler
3 kayıttan 1 - 3 arasındaki kayıtlar gösteriliyor				Önceki 1 Sonraki

Revizyon Talep Detay

BOTAŞ İLETİM -Firmasının Revizyon Talep Detayı

KONU: OTSP Simülasyon Sureci

REVİZE AMACI: Mevzuat Değişikliği nedeniyle.

ÖNERİLEN TARİH: OTSP nin devreye girmesiyle

[?Piyasa Katılımı? tabiri. ????](#)

Yorumlar

Sayfada 5 kayıt gösterAra:

Firma	Görüş
Tabloda herhangi bir veri mevcut değil	

Kayıt yok

ÖncekiSonraki

Geri

Yorum Ekle

Örneğin X Taşıtan olarak Taşıyıcının değişiklik önerisine yorum ekleyelim. “TAŞIYICI” satırında “Öneriler” butonuna tıklanır. Açılan sayfada “Yorumlar” butonuna tıklanır.

Dokümanlar / Öneriler

Madde Detay

BÖLÜM 1 TANIMLAR VE YORUMLAMA

1.1 Bu ŞİD kapsamında, özel isimler dışında, ilk harfleri büyük harfle yazılan

Yeni Madde

Madde Revizyon Önerileri

Sayfada 5 kayıt göster

Ara:

Firma	T	Konusu	T	Amacı	T	Önerilen Metin	T
TAŞIYICI		OTSP Simulasyon Sureci		Mevzuat Değişikliği nedeniyle.		?Piyasa Katılımı? tabiri ...	<div>Yorumlar</div>

Geri

Tekrar “Yorum Ekle” butonuna tıklanır. Açılan ekranın alt kısmında yer alan “Görüşünüzü belirtiniz” kısmı doldurulur ve kaydet butonlarına basılır.

ŞİD Doküman / Görüşler

Revizyon Talep Detay

BOTAŞ İLETİM -Firmasının Revizyon

KONU: OTSP Simulasyon Sureci

REVİZE AMACI: Mevzuat Değişikliği nedeniyle.

ÖNERİLEN TARİH: OTSP nin devreye girmesiyle

[?Piyasa Katılımı? tabiri ...](#)

Yeni Yorum Ekle

X Taşıtan olarak Taşıyıcının önerisini uygun bulmuyoruz.

İptal

Kaydet

9

Ana sayfada Kullanıcı Şirket adı altında yer alan sekmelerden süreç boyunca yapılan öneri ve yorumlarınız görüntülenebilir. Süre bitmeden yorumlarınızı silinebilir.

BOTAŞ ŞİD Değişiklik Platformu Ana Sayfa Değişiklik Önerileri Raporlar Yardım

Dökümanın Değişiklik Önerilerine Açılmış Olan Maddeleri
Bu Sayfada Revizyon Talep Edilen Maddelerin Orjinal Versiyonu Gösterilmektedir.

[Önerilerim](#)
[Görüşlerim](#)
[Oturumu Kapat](#)

Madde Revizyon Önerilerim

Sayfada 5 kayıt göster Ara:

Bölüm	Madde	Konusu	Önerilen Metin	#
BÖLÜM 3 SEVKİYAT KONTROL VE SİSTEM DENGELEME	3.3 Sistem Dengelemesine Katılım Bedeli	Sistem Dengesi	3.3.1.1(a) alt bendindeki miktar 3.3.1.1(b) alt bendindeki miktardan fazla ise Gnluk Dengesizlik pozitif, 3.3.1.1(b) alt bendindeki miktar 3.3.1.1(a) alt bendindeki miktardan fazla ise Gnluk Dengesizlik negatiftir. Gnluk Dengesizliğin pozitif oldu'u durumda Tas'ın sistemde do'al gaz b'rakt'??? Gnluk Dengesizliğin negatif oldu'u durumda Tas'ın sistemden do'al gaz aldı??? kabul edilir. Tas'ın sistemde do'al gaz b? rakması? durumunda Tas'y'e?, söz konusu Tas'tana Gnluk Dengesizlik Miktar? için Dengeleme-Gaz?Fiyat? Piyasa Fiyat? üzerinden ödeme yapacaktır.	Sil

1 kayıttan 1 - 1 arasındaki kayıtlar gösteriliyor

Önceki 1 Sonraki

4. 1 Haziran – 30 Haziran Süreci

Değişiklik önerisinde bulunanlar bu önerilerini, önerilerine yapılan yorumları ve diğer önerilere yaptıkları kendi yorumlarını görmeye devam ederler. Öneri ve yorum süreci Taşıtan ve üçüncü taraflara kapalıdır.

5. 1 Temmuz ve Sonrası

Taşıyıcı değişiklik önerilerini, bu önerilere yapılan görüşleri (yorumları) değerlendirerek, kendi önerileri ile birlikte EPDK ya sunar. EPDK, Kurul Kararı'ndan güncel versiyonunun çıkması sonrasında ŞİD 'i platforma yükler.